

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. (081) 467 91 27

Lublin, 23 września 2019 r.

RIO – I – 430/28/19

Pani Iwona Giza

Sekretarz Gminy Wilków

sekretarz@gminawilkow.pl

(drogą elektroniczną)

Szanowna Pani Sekretarz

W odpowiedzi na Pani wniosek z 11 września br. o udzielenie wyjaśnienia w zakresie wypłaty diet osobom uczestniczącym w sesji rady jako sołtys i radny uprzejmie informuję, że regionalne izby obrachunkowe zobowiązane są – zgodnie z przepisami art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.) – do udzielania wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych na wystąpienia podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ww. ustawy. Wniosek o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych nie może dotyczyć prośby o wskazanie sposobu rozwiązania konkretnej i indywidualnej sprawy.

Niezależnie od powyższego, w związku z wątpliwościami co do wypłat diet osobom pełniącym jednocześnie funkcję radnego jak i sołtysa, przedstawiam następujące stanowisko w sprawie.

O dietach i kosztach podróży służbowych radnym stanowią przepisy art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), zgodnie z którymi diety i zwrot kosztów podróży służbowych przysługują radnemu za zasadach ustalonych przez radę gminy. Dieta i zwrot kosztów podróży stanowią rodzaj świadczenia mającego za zadanie kompensowanie utraconego w związku ze sprawowaniem mandatu wynagrodzenia i poniesionych w związku z pełnieniem mandatu kosztów. Prawo do diet i zwrotu kosztów podróży służbowych ma charakter ustawowy i przysługuje radnym za pracę w radzie gminy, a rada określa jedynie zasady realizacji tego prawa. Diety mogą być wypłacane w formie określonej kwoty za udział radnego w każdym posiedzeniu rady lub komisji, albo w formie diety ryczałtowanej, płatnej w ustalonych okresach, np. miesięcznych. Jeśli zatem ustawodawca odwołuje się do konieczności ustalenia zasad, oznacza to, że uprawnieniem tym objął konieczność wprowadzenia podstawowych reguł postępowania. Zasadą będzie sposób określenia wysokości diet, tryb ich rozliczeń i kosztów podróży, ryczałtowe rozliczenia diet i kosztów podróży, ustalenie trybu postępowania w przypadku zbiegu prawa do diet z różnych tytułów (np. sesja i posiedzenie komisji w jednym dniu), zasady potrącania diet z tytułu nieobecności radnego na sesjach rady

czy posiedzeniach komisji, ustalenie trybu postępowania, gdy radny przez pewien okres nie wykonuje mandatu (w przypadku ustalenia diety ryczałtowej). Z kompetencji do ustalenia zasad wypłaty radnym diet i kosztów podróży Rada Gminy Wilków skorzystała podejmując uchwałę w sprawie ustalenia zasady przyznawania i wysokość diet przysługujących radnym oraz zasad zwrotu kosztów podróży służbowych uchwałą Nr XVII/53/2015 z dnia 19 listopada 2015 r., która została zmieniona uchwałą Nr IV/14/2018 z dnia 14 grudnia 2018 r. Diety wypłacane są w okresach miesięcznych i mają charakter ryczałtowy.

Z kolei z przepisów art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wynika uprawnienie rady do ustanowienia zasad, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży. Rada Gminy Wilków skorzystała z tego uprawnienia podejmując 1 grudnia 2010 r. uchwałę Nr I/6/10 w sprawie zasad otrzymywania i wysokości diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Wilków (sołtysów), która została zmieniona uchwałą Nr IV/15/2018 z dnia 14 grudnia 2018 r. Zapisami tej uchwały nie określono żadnych zasad wypłaty diet, ograniczając się do przyznania sołtysom zaproszonym do udziału w sesji Rady Gminy Wilków prawa do otrzymania diety w określonej wysokości, w związku z ich uczestnictwem w pracach Rady Gminy. Dieta sołtysa, podobnie jak dieta przysługująca radnemu, jest rekompensatą za działalność w samorządzie gminnym.

W przedstawionej w Pani wniosku sytuacji, gdy jedna osoba pełni dwie funkcje: radnego oraz sołtysa należy mieć na uwadze podstawę przyznania radnym i sołtysom prawa do diet i zwrotu kosztów podróży służbowych, czyli fakt, że uczestnicząc w pracach rady gminy i jej organów ponoszą pewne koszty. Są nimi przede wszystkim utrata wynagrodzenia za pracę jak i innych zarobków, które dana osoba mogłyby uzyskać, gdyby tego czasu nie poświęciła na pracę w samorządzie. Radny będący sołtysem uczestnicząc w pracach rady gminy tylko raz ponosi koszty z tym związane (utraconego zarobku, dojazdu na sesję), dlatego – zdaniem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – w razie zbiegu prawa do diet przysługujących radnemu będącemu zarazem sołtysem, osobie takiej powinna przysługiwać jedna dieta. Skoro w przepisach powszechnie obowiązujących brak jest takiego ograniczenia, to wskazane jest rozważenie wprowadzenia zmian w ww. uchwałach Rady Gminy Wilków mających na celu wprowadzenie bardziej szczegółowych zasad przyznawania diet oraz zwrotu kosztów podróży w przypadkach, o których mowa w Pani wniosku, aby ich zapisy nie budziły wątpliwości organu powołanego do ich wykonania.

Jednocześnie informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach, ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem,

Prezes RIO w Lublinie

Jacek Grządka

